

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden Februárius' 25 - dik napján, 1817 - dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' folyó hónap' 11 - dikén ilyen fontos jelentést vitt a' Királytól Hertzeg Richelieu, a' külső dolgokra ügyelő Minister, a' Követek' kamarájába: —

„Uraim! A' Király megparantsolta nekünk, hogy azon alkudozásuak resultátumát, mellyet ő Felsége azon terheknek könnyebbítetése végett, mellyek az országban az 1815 - dik esztendőbeli békeségkötésnek feltételei szerint fekszenek, kezdett és folytatott; előtekbe terjeszsem. Ő Felségének a' maga népei eránt viseltető szeretete, azon ohajtásokat, mellyek ezen Kamara előtt nem régen kifejeztettek, jóval megelőzte vala. Ő Felségének minden iparkodásai, minden gondoskodása, erre a' kívánatos 's az ő Felsége szívének ilybetses célzásra valának intéztetve, 's mind ezeknek legedesebb gyümölsét ma kapja az ő Felsége atyai szorgalmatossága. Örömmel jelentjük, hogy egy finantziái törvénynek felvétele által, a' melly szerint a' hitelnak jó fundamentumon fekvő eszközei által a' mi jövedelmeink, költségeinkel és terheinkel mérséklésbe vétettéven, a' folyó esztendőbeli szükségjeink elegendő segedelem kútfók által fedeztetnek, 's az úgynevezett Elfoglaló armáda, egyötöd-részszel az az 30 ezer emberekkel kevesítettik, 's következőképpen azon költségünk is, melly ezen armádára nézve kívántatott, egy ötöd-részszel alább szállott. —

„Az is tudokra adni köteleztettünk, Uraim, hogy a' Szövetséges Udvaroknak Ministereikkel tett egygyezések szerént, a' seregek zsóldjának felemeltetése, melly a' ezen esztendőre való költségeink' laistro-mában, 25 millió Frankokra tétetett, tsak idő haladás utáni történik. Fájdalom, hogy ekképpen ez az időhaladásbeli könnyebbülés a' mi jelenlévő terheinknek semmi kisebbülést nem okozhat. Az eleségnek rendkívül való megdrágulása, a' katonaság' tartatására kívántató költségnek neveltetése által, mellyet a' nálunk lévő seregeknek élelmekre fordítani tartozunk, fel hág annyira, mint a' mennyi hasznót az engedtetett időhaladásból veszünk. Az Ország-lószerk ki fogja hirdetni azt a' számadásbeli különbséget, melly ilyen képpen a' mi ezen esztendőre való valóságos költségeink, 's meg azon felszámlálás között eléfordult, találattik. —

„Azon kész pénzekből álló summának lefizetésében is, mellyet Frantzia ország a' Szövetséges Hatalmasságoknak, az ő károk' megfordításául ígért, módosítások fognak ezen esztendőben történni, mellyek által nekünk annak lefizetése, a' nélkül, hogy a' kötések mellől el kellene állani, sokkal könnyebbé tétettetik. Örvendjünk, Uraim, állapotunknak ezen szerentsés megjobbulásán, mellyet nekünk Királyunk' böltsessége szerzett. Mi ezt annak az álhathatos hathatóságnak, a' melly szerint ő Felsége a' törvényeknek uralkodását minden alattvalókra egyenlően kiterjeszti; annak

a' hűségnek, mellyel a' magunkra vállalt kötelességeket teljesítjük 's Xolytában teljesíteni hajlandók vagyunk; a' Frantzia nép' előkéllentéggel való maga' elszánásának, 's annak a' bátorságnak, melly a' törvényhozó hatalom' három ágazatai között való egygyességnek következése, köszönhetjük. Köszönhetjük továbbá, uraim, a' Szövetséges Hatalmasságok' Ministerei' felséges characterének, mint a' magok' Monárkháik' Frantzia országeránt való barátsága' hűséges tolmátszóiknak, 's annak a' hajlandóságnak, mellyel Frantzia ország ezen Monarkhák eránt, szívében viseltetik. Köszönnyük végezetre mind ezeket a' Szövetséges vevérek' nemes, önnön-hasonkeresésnélkülvalóság'knak, kik a' magok nagy lelkű fő vezérjeknek példája szerént, a' Frantziáknak törvényes egyenességekbe helyeztetik sokkal inkább a' magok bizakodásokat, mint seregeiknek nagy számába. —

„Azon kötéseknek ily szerentsés módosítása, a' mellyektől több keménységet várhatunk volna, szerentsés jövődőt mutató elő jel Frantzia országra nézve; ez Európának hosszszas békességet ígér, oly békességet, melly a' Monarkhák között uralkodó egygyességet a' népek között is állandó módon megfogja fundálni.“

Alig hogy a' Minister ezen utolsó szakat kimondotta, azonnal az egész gyűlés leirhatatlan örvendezéssel 's elragadtatással kiáltotta: Éljen a' Király! — Azután meghatározta a' kamara, hogy megköszönő követséget küldjön a' Királyhoz. — Ugyan ezen napon a' Pairek' kamarájánál is hasonló jelentést tétetett a' Király; mellyet ez is hasonló örvendezéssel fogadván, hasonló megköszönő követséget határozott a' Királyhoz.

Ugyan ezen tárgyról a' Monitor is adott ki egy hivatalszerént való, körülállásos tudósítást, melyben az ezen armáda' megkissébbítettését illető kötésnek tükelyeit, 's azon körülállásokat fejezik

ki a' négy nagy Fejedelmeknek Párisban lévő Követeik, mellyek által az ő Monarkhák ezen új eszközök való nyúlásra indítottak.

Nagy Britannia.

Febr. 5-dikén azt kérdezte Lord Holland a' Parlamentum' felső házában a' Ministerektől, hogy megkapta-e már az Angliai kintstár azokat a' 12 millió Frankokat Frantzia országtól, mellyeket XVIII-dik Lajos a' maga Angliában való lakása alatt itt költsön vett, 's a' mellyeknek megfizetetését a' Követeik kamarája meghatározta? — Lord Liverpool úgy felelt, hogy néki nem jut most eszibe, hogy mi történt ezen summával. Tudja, hogy egy biztonság van kineveztetve, melyre a' van bizva, hogy az Anglus lakosoknak a' Frantzia kintstárhoz lehető kívánságaikat annak terjeszse eleibe: de arról, hogy a' Frantzia Országlószék, ezen adósságból valamit valakinek megfizetett volna, semmit sem tud. — Lord Holland a' Ministernek ezen feleletéből azt hozta ki, hogy a' Frantzia Országlószék ezen adósságot az Anglus kereskedőknek még mind ez ideig le nem fizette: de néki (Lord Hollandnak) azzal, hogy ezt a' kérdést tette, éppen nem az a' célzása, hogy ezen adósságnak megfizetetését sürgesse. —

Lord Lauderdale ezen beszélgetésből a' Frantzia országlószék által Angliában költsönözött 300 milliók felől való tudakozódásra vett alkalmatosságot. Azt kérdezte, hogy az ezen költsönözést illető alkudozásokban vett-e az Angliai Országlószék valami részt; és hogy magara vállalta-e ezen Országlószék, egyenesen vagy mellesleg, az ezen költsönök visszafejtetésiért, vagy az ezért való interes' megfizetésiért, a' kezességet? Lord Lauderdale úgy itél, hogy az Angliai Országlószéknek nem tsak hogy elő segélleni nem kellett volna egy ilyen alkudozást, hanem sőt inkább, mint az egyéb efféle esetekben szokás, egy megintés által tudára is

kellott volna adni a' Bankónak, hogy az Angliai Országlószéknek ezen költsönözéshez semmi szava nints, és ő sem a' töképenznek visszafizettetéséért sem az érdeknek megfizettetéséért, kezességet telyességgel nem vállott. — Végezetre nyilvánossággal kimondotta Minister Lord Liverpool, hogy az Országlószék ezen költsön adott 300 milliókért semmi kezességet nem vállott, és ezen költsönözésnek munkájában semmi részt nem vett, 's venni sem fog; 's a' Frantzia Országlószék ezen tekintetben nem tsak a' Londoni, hanem a' Párisi, Frankofurtumi, Amsterdami, és Hamburgi nagy kereskedő házakhoz folyamodott, 's egyenesen ezekkel alkudozott. Végezetre kijelentette Lord Lauderdale, hogy azt fogja egy közelébbi ülésben kívánni, hogy a' Ministerek mind azokat a' hivatalyszerént való irásokat, mellyek ezen Frantzia költsönözésre nézve kezeknél vannak, terjesszék a' Parlamentum-eleibe.

Ugyan ez' nap' délutáni 2 órákor audienciára bocsátotta a' Régens Princz a' Londoni Polgármestert, a' ki 13 Senátorok és számos egyéb politziai 's törvényszéki tisztviselők által kísértetvén azt a' Londoni Tauátsban meghatározott szerentséltető köszöntést vitte oda, melly a' Princz ellen Jan. 28-dikán elkövetett gonosztságot illeti.

Febr. 6-dikán oly számos udvarlás volt a' Régens Princznél, a' milyekre mostanság nem emlékeznek. Ennek a' nagy Udvarlásnak is a' Princz személye ellen elkövetett gonosztságot való bankodásnak, 's a' veszedelemből tsak nem tsuda által történt kimenekedésen való örvendezésnek kijelentése, volt a' tárgya. Legelőbb Miklós Orosz Nagy Hertzeg érkezett meg az Udvarba. Az Austriai, Belga, Szakszoniai, Spanyol, Frantzia, Orosz, Portugalus, Bavarus, Dáous, Würtembergi, Török, és Svétziai Követségi személyekkel egyetemben valami 1100 személyek részesültek ezen udvarlásban, sok más főszemé-

lyek jelen voltak itt, kik között említik Cunterbury és Yorki Érsekeket 9 Püspökökkel, a' főbb polgári tisztviselő karokat, 's a' Londoni Polgármestert a' Londoni külömbkülömb gyülekezeteknek előjáróikkal egygyütt. —

Scott Tamást; ki a' Januarius' 28-dikán a' Princzre való hajgáldozásért elfogattatott 's politziai vizsgálódás alá vonattatott vala, Febr. 5-dikén újabban kikérdezett, de most se vallott semmit. Mint bizonyosságokat, a' Lovas testörző seregből egy Hadnagyot, egy Káplárt, 's még vagy három egyéb személyeket is kérdőre vontak: de ezeknek vallástételeik is kedvező volt inkább mint általmaz Scottra nézve, melynek következése a' lett, hogy őtet három fele, úgy mint, egy 200, egy 100, és még egy 100 font Sterlingekből álló Cautióra, azonnal kibocsátották a' fogházból, minthogy a' Prókátora mindenféle Cautióknak neveit magára vállotta.

Midlesexnek, annak a' Grófságnak, melynek London a' fő városa, tisztviselő karjai, tudósításokat függesztettek ki az utzákra, melly által minden hazak' tulajdonosaiknak, mesterembereknek, 's börtösöknek jóvallatik, hogy gyermekeiket, tselédjeiket, és minden munkásikat tartóztassák el azon összegyülekezésen való megjelenéstől, melly, az előre való hiradások szerént, Februarius' 10-dik napján a' Spafiel di mezon tartatni fog, mivelhogy az előjárói karok meghatározták, 's oly előre való rendelkezéseket tettek, hogy mind azok ellen, kik a' tsendességet megzavarni megpróbálják, törvényes eszközökkel fognak bánni. — Átaljában vévén, minden tekintetben megtették a' politziai előjárók az előrevaló vigyázásbéli készületek erre a' napra, Februarius' 10-dikére, ne hogy ekkor is valami afféle lármák történnyenek, mint Dec. 2-dikán történtek vala.

Spanyol Ország,

A' Párisi levelek egy cikkelyt adtak-

**)

ki a' Madridi újságból, melyet ez Jan. 28-dikán hirdetett-ki, és a' melly nagy felmagasztaltatására szolgál Ferdinandus Királynak: —

„A' mi nagyon szeretett Fejedelmünk meggyőződve lévén affelől, hogy a' vigyázóság az igazságot bátorságba helyhezetti, hogy a' nem gyanított kegyelmek a' Fejedelm' jámbor kegyességét legnagyobb fényességben mutatják-ki, hogy az igazságos és kegyes szívűség, a' Státusnak életét 's a' népeknek ditsőségét teszik, esmeretlenül és csak a' maga testőrző seregének Kapitánya Hertzeg Alagon által kísértetvén, Januárius' 21 dik napján reggel bement a' nagy (criminalis) bűnösök' tömletzébe, 's annak még a' legsetétebb részein is meglátogatta a' szerentséleneket, hogy panaszait 's inségeiket maga megérthesse. A' részrehajlás és halogatás nélkül való igazságtételt ajánlotta a' tisztviselőknak, könyörületességgel ösztöztetvén. Szívbeli jószágának és emberiségének legnyilvánosabb jeleit mutatta ő Felsőge. Mindent megnézet és megvizgált. Ámbár a' bűn undorodást gerjesztett benne: magára a' bűnössre mindazáltal legnagyobb lelki szánakozással nézett. Minekutána a' legsetétebb helyeket is ekképpen megnézegette volna, azokban a' szobákban, mellyek a' legkegyetlenebb executióknak helyeik, a' kínzó szerszámokra vetvén szeméit a' Monarkha, azonnal azt parantsolta, hogy tüstént tűzbe hánnyák 's égessék meg őket, hogy ezen pokolbeli makhinának (a' torturának) többé még csak nyoma se' lássék. Egyszer mind a' városnak egyéb fogházaiból is elenyésztetett minden efféle kínzó szerszámokat, annyira, hogy ezen rút dolgoknak még emlékezetét is kitöröltetni kívánja az emberek' elméjéből. E' valósággal egy nagy Ferdinandushoz illő tselekedet! Arany betűkkel való felmetzetést érdemel, hogy a' jövő világ olvasván, háládatosságra ragadtassék általa. Ditsértessék érette Királyi nagy neve!“

Az Amerikába készülő expedíziórol egy magánostudósítást adtakki az újságlevelek, a' melly Jan. 24-diken indult Madridból: — „A' nagy expedízió, úgy mond, melly a' mi Amerikai plánta tartományainkba van rendeltetve, a' Hadi Ministertől a' fő vezérhez Generalis Odonelhez küldetett parantsolat szerént, sietve útnak fog indulni. Az oda tartozó tisztetekhez parantsolat ment, hogy haladék nélkül jelennyenek meg Regementjeiknél Andalusia-ban. Ezen Regementek armádiának virágát teszik. Ezen az expedízió fekszik Spanyol országnak a' maga Spanyol tartományaihoz való reménsége. Mint mondják olyan útasítások vannak Odonel eleibe adtatva, hogy engesztelő eszközök által iparkodjék vissza téríteni az eltévedteket. Proklamációt is véghetetlen sokat nyomtatnak, a' mellyek hajóra rakattatván ugyan ezen expedízióval egygyütt küldetnek-el. Botsánatrol 's a' történekről való elfelejtkezésről van szó bennük; az Amerikai népek mindenféle kereskedésbeli kedvezések, 's az eddigvalónál nemzeti kormányoztatás, ígértetnek. Az insusgens tisztetekre nézve oly ígértet tétetik, hogy rangját és fizetését mindenik megtartja, a' mellyik az insurgensek' ügyétől eláll. Fenn-tartotta magának a' Király, hogy az olyanokat, kik ezen elállásban első példát adnak, különösen meg fogja jutalmaztatni.“

Spanyol Amerika.

A' Londoni újságok egy levelet adtakki Rio-Janeiróbol, a' melly innét Nov. 28-dikán indult, 's így fejezi-ki a' La-Plata mellyéki Spanyol tartományokban folyó dolgokat: — „A' Santa Féi 10-dik számú Szerentsen Regement útnak indult Mendóza felé, hogy azt az insurgens sereget, mellyel Generalis Sant Martin a' Cordillerai hegyeken Decemberben Chilibe által ütői szándékozott, 4000 emberre pótolja. Ez-insurgens

Generalis Diaz-Velez, a' ki Buenos-Ayresben olyan játékot akart játszani, mint Artigas jádzik a' La-Plata' bal vagy napkeleti partján, ezen attentatumért több társairal egygyütt fogságra tételett. Püyre donnak a' fő igazgatónak szép bánása' módja Buenos-Ayresben 's ennek vidékein az előbbeni nyúghatatlankodást megszüntette, a' kereskedésbéli közösülést, bekességet, 's bizodalmat vissza állította, 's már most azon dolgozik, hogy sok jó polgárok, kik az előbbeni egyenletlenségnek tüze miatt hazájokból kivándorlottak vala, meghivassa, hogy hazájokba térjenek vissza. Reménség volt, hogy a' Congressus Tukumanbol nem soká által fogna tétettetoi Buenos-Ayresbe, a' melly nagy öszszközepelődést fogna ezen új országnak adni. Perúban semmi nevezetes újság nem fordúlt elő. A' Királyi armáda nem régen oly mozgásokat kezdett vala tenni, mintba előre akarna nyomulni: de Potosi és Juini között megállapodott, a' hol az insurgensek a' Generalis Guemes vezérlése alatt az ő eleségének útját elvágták, és sok alkalmatlanságot tesznek neki. — A' mi a' Portugallusokat illeti, ezek sokkal fontosabb akadályokrataláltak az Artigas alá tartozó La-Platai tartományokban, mint sem a' mellyeken, Európai seregek, a' mellyek az ezen vidéken szokásban lévő hadakozás' módját nem ismerik, győzedelmeskedhetnének. A' Times erőssiti, hogy a' Portugallus katonák későre vették észekbe, hogy az ő tétéseik vastagabbak, mint sem hogy puskáik lyukába beférnének. Egy igen drága hajójokat pedig, a' melly munitzióval volt terhelve, mint mondják, elvesztették. Az Európaiak képzelődni sem tudnak arról, hogy melly terhes legyen itt a' hadakozás az olyan ellenség ellen, a' melly itt minden menedék útakat esmér. Mint wondják, az Artigas ellen küldetett Portugallus' sereg' vezérei még 6000 emberekből álló segítséget kérnek Auglus Generalis Beresford-

tol, ki még most is az egész Portugallus fegyveres crónek a' fő Kommendánsa. Montevidéóban ugyan, csak 1500 insurgensekből áll az őrző sereg: hanem azt mondják, hogy a' vidéki nép be akar odannak oltalmazására szállani, mihelyest a' Portugallusok arrafelé fognak közelgetni.

A' Mexikói legújabb tudósításokból úgy látszik, hogy tsagugyan valóság lesz az a' hír, melynek eleinten némelyek nem akartak hitelt adni, hogy a' Királyi seregek egy Monteblanco nevű nevezetes erősséget ily hadi mesterség által vettek volna el az insurgensektől, hogy emezek között egy nagy számú tsoport, mint szőkevény, a' várba beszaladván, ezeknél szolgálatot váltolt, 's fegyvert kapott, hanem egy későbbi alkalmatossággal, mikor a' künn lévő seregek a' várat reá való rohanással megtámadták volna, eme' tsoport ekkor a' várban az insurgenseknek fordúlt, a' kik ekképpen a' kettős erő által eluyomattattak.

Szent Ilona.

Azt a' hirt, a' mit az újságok a' Napoleon levelezéséről, melly egy Creolgyermeknek közbenjárása által munkába vetetett volna, 's a' melyről a' múlt pénteken a' M. Kurir is emlékezett, mesének lenni nyilatkoztatja a' Londoni Ministerialis újság, a' Kurir.

B é t s.

Renát ó Cs. Fő Hertzegsége a' maga Olasz országon tett útozásából, e' hónap' 17-dikén ide vissza érkezett.

Státus-, Conferentziális- 's külső dolgokra ügyelő Minister Metternich ó Hertzegsége, mélységes alázatossággal eleibe terjesztvén Császár ó Felségének, hogy Februárius' 12-ik napjának mint az ő Felsége' születése napjának minél ditsősége-sebb módon lehető meginnepeltetésére, az itt lakó minden rangú Rendek a' mostani mostoha idők miatt szenvedő szegénységnek felsegíttetésére, oly reménséggel öszszállottak volna, hogy ezen jó czélzással

való öszszetsatolódást ó Cs. K. Felsége a maga kegyes oltalma alá fogja venni, méltóztatott ó Felsége a maga ez erant való Felséges határozását, az itt következő ki-fejezésekben kinyilatkoztatni: —

„En a' Hertzogséged által a' Társaság' nevében kívánt oltalmat nem tsak hogy örömmel ajánlom, hanem egyszersmind a' Státus' minden ezen intézethez befolyással lehetó tisztviselői karjainak eleikbe is rendelést adok, hogy minden ezen Társaság' által kérettethető, vagy tsak magában is szükségesnek lenni látszható segedelemmel legyenek. Hertzogséged tudára fogja ezen határozásomat a' Társaságnak adni, 's egyszersmind meg fogja neki jelenteni, hogy én az első vagyok, a' ki ezen adománybéli felírásban részesülni kívánok. —

„Férentz.

Austriában a mostani időjárás olyan, hogy Mátyás napja, a' közönséges idő prófetalás ellen, a' nélkül jöve 's múla is el, hogy vagy a' jégtöréssel bajlódaja lehetett volna; de jéget sem is csinálhata, mert essővel jött-el. — De nemtsak Austriában van ez így, Eurépnak minden részeiről megegyezőleg írják; hogy a' kevés hó; melly az ideá esett, már még a' hegyeken is nagy részt mindennütt elolvadott, 's minden elő jelek jókora és termékeny nyarat ígérnek.

Hasonlót írnak Péstről, a' hol Febr. 13-dikáa hó lepte ugyan el a' földet, de a' milyen véletlenül jött a' téli vendég, olly hamar elenyészett. Más napig mind vízzé vált. Fávulabbrol is azt a' tudósítást veszszük, hogy az idő tavaszodni kezd, és sok helyeken már a' tavaszi szántást jó formán elkezdették, nevezetesen Fehér Varmegyében.

Mind ezekhezképpest nem látszhatik felétebb nagy ritkaságnak egy ily Aprilishez hasonló Februariusban az, a' mit Tátrol (fekszik Esztergomtól felfelé az országúton, onét 1 óratávolságra) Febr. 8-dikán írnak: — „Nállunk, úgy mond, tegnappéggel hivas fergeg volt; 10 óra tájban sáivárvány tetszett fel, mellyet tsapergős nyári esső követett. Azouban a' napnyugotrol erősen fuvó szél ezt elűzte, 's délután 2 — 3 óra közt tavaszi tiszta ég mosotyogott. Ezt majd hideg szél követte. Estve felé 5 — 6 óra között pedig Neszmély és Komárom felül sötét fehérs kerekedett, 's villámokkal dörgésekkel rémítvén bennünket; oly jeges essőt hozott, melly Esztergom Varmegyének több helységeit érdeklente, 's nevezetesen Ébed, Mustla, Párkány, Esztergom útjában estek, 's azon határokon több ménkövek látszattak lehullani. Kárt tettek - é? még nem tudhatni: de az bizonyára figyelmet érdemel, hogy ez egy nap az esztendőnek minden részét velünk kedvetlenül éreztette.

Itt Bétsbér az Erdélyi szegénysorsú alattalóknak ó Felségénél való Szószólójok, Udvari Agens Kibédi Salath Jós ef úr, vizelettartó hójagjából hosszas kínos fájdalmi miatt, e' hónap' 19-dik napján életének 64-dik esztendejében meghalálozott.

Ugyan ezen hónapnak 21-dik napján kímült a' világhól Fegyvertármester, a' Mária Thérésia Katona Rend' Rittere, 's egy Cs. K. Gyalog Regement' Tulajdonosa Lindénau Fridrik Károly ó Excellentszája életének 75-dik esztendejében, vízi betegségben. Vasárnap temették - el fényes rangjához illő katona pompával.

Febr. 21-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzedulában 367 5f8 — forintot.
Febr. 22-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 368 5f6 — forintot.
Febr. 24-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzedulában 374 7f8 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

(Folytatása a' Nagy Britanniai dolgoknak: —

Parlamentumi Beszédgetések.

Hogy a' Regens Princz kinyitó beszédére való megköszönő irást nem csak mind két házak minden jobbítás nélkül megerősítettek, hanem már a' Princznek is által adták: megirtuk. Hanem az a' felett folyt beszédekből még hátra vagynak némelly kitarlozni való tikkelyek. Ezeknek olvasása nagyon világosítja a' külső olvasóknak elméjeket az Angliai nagy hazafi embereknek gondolkodása eránt. Tehát ezek között is itt következnek, a' Magyar Kurir szük és kevés leveleibezképpest, némelyek.

Jan. 29-dikén, a' felső házban. —

Lord Grey: — „Senki sem örvendhet, Mylordok, inkább mint én, annak, a' mi a' Princz beszédére adandó megköszönő irásban arról mondatik, hogy a' mi mostanibékességünk tartós fog lenni. Azonközben engedjessék-meg nékem az, hogy valamenyire hozhafsam kétségbe azt, hogy a' mi Ministereink által szeretetett békességkötés a' jozan politikának megfelelően, a' melynek pedig igen nagy befolyása lehet a' békességnek tartósságához vagy nem tartósságához. Én szüségnek lenni tartom most itt egy vélekedésemet kinyilatkoztatni, melyre azolta, hogy a' békesség' dolga munkába vétetett, nem volt alkalmatosságom. Én megvallom, hogy sem a' thrónusról elmondott beszéd, sem a' Lord uraknak arról azolta tett nyilatkoztatásaik eránt, nintsen semmi bizodalom, azon tekintetben, a' mi a' hadakozásnak elvégzetését illeti; mivelhogy nékem, Mylordok, úgy látszik, hogy az ezen erőssítéskén fundáltatódo politikai systema, a' helyet, hogy Európát a' békességre nézve bátorságossá tenné, inkább a' legnagyobb veszedelemmel fenyegeti. A' békességnek az ő Felsége Országlószeke által meghatároz-

tott fundamentomai, a' népeknek jussikkal és függetlenségekkel, éppen úgy mint a' valóságos böltsességnek reguláival ellenkezni, minden politikától és igazságtól eltávozni, egy más országuak szabadságát semmivé tenni, önnön javunknak ártani, 's a' Britannus armadához való morális befolyások miatt, mind ezt mind pedig országunk' Constitúcióját még sokkal inkább veszedelmeztetni, lárszanak nékem. (halljuk! halljuk!) A' nélkül, hogy Országlószekekünk, Angliára nézve valamely hasznos feltételt kötött, vagy pedig az itt előszámlált környülállások között valamelyiket tekintetbe vette volna, azon Hatalmasságokkal való kötéseiből, kiknek systemájában részesült, a' következett, hogy bepntünk azoknak szemekben gyanuság' és bizodalmatlankodás' tárgyává tett, azért, mivelhogy ezek a' mi szerentsenket gyűlölik 's kereskedésünket irigylik, a' melly ellen, a' bevitel tilalmazása 's egyéb gát-lások által éppen azt a' megbántó háborut folytatják, a' mellyet Napoleón folytatott (halljuk!). Ilyen hajlandósággal viseltetnek emez Országlószekek ellenünk, 's ezekkel éppen megegyezőleg gondolkodnak a' népek, a' kik ellenünk feltüzessedve vannak. Mylordok! nekünk csak két-féleképpen lehetett volna alkudozni Frantzia országgal. Vagy velle összeengesztelődni 's a' Frantzia nemzetnek hajlandóságát magunk eránt megnyerni kellett volna, az által, hogy az ő előbbeni Országlószekeinek megbuktatása után az ő belső környülállásaiba való avatkozástól magunkat egészen eltartóztattuk volna, a' mi is a' böltsességgel, liberalitással, 's igazsággal megegyező, következésképpen a' mi valóságos politikánknek regulája lett volna (mivelhogy a' valóságos jó politikával, a' böltséggel, liberalitással, és igazsággal, elválhatatlanül összekötötte vagynak). Vagy pedig, ha úgy mutatták volna magokat a'

környülfállítások, hogy a' Frantzia nép olyan állapotban van, 's hogy az egyenetlenkedés' magva ezen szerentsétlen országban olyan nagyon meggyökerezett, hogy a' közönséges tsendességet veszedelmezethetné, ezen esetben szabadságunk volt, hogy mikor még győzedelmes kardunkat kivonva kezünkben tartottuk, győzdelmi jusainkal éljünk, 's kezességi bátorságnak okáért Frantzia országunk hatalmát úgy megkütsnyíjtsük, hogy azután miatta egész bátorságban lehetünk volna. Egygyik útát sem követte Országlőszekünk. Egy harmadikon indult el. Arra határozta-el magát a' Bourbon familiának a' thronuson való megtarthatása végett, hogy Frantzia országban egy armádát hagyjon hátra; melynek a' leve következése, hogy a' helyett, hogy ennek az egy tsomóban lévő erejű országnak hatalmát meggyengítette volna, megengesztelhetetlen gyűlölséget gerjesztett-fel ellenünk a' Frantzia népben. Mylordok! mind ezeknek vége gyaníthatóképpen a' fog lenni, hogy minekutánna mi a' most uralkodó familiát a' Frantzia thronusra vissza helyeztettük, ez a' familia végezetre kéntelennék látai fogja magát arra, hogy magát a' thronson az által erőssítse-meg, hogy a' Frantzia nép' erántunk viseltető gyűlölségének engedvén, ellentünk hadat kezdjen (halljuk!). Ha valamelly systema a' másiknál alkalmasabb lehet arra, hogy a' békességnek sokáig való tartatását lehetlenné tegye: így éppen az a' systema az, mellyen a' mi Országlőszekünk elindult (halljuk! halljuk!). Ez az a' vélekedés, Mylordok, mellyet én, ha akkor, mikor ez a' tárgy a' Parlamentum' előbbeni ülésiben fontolás alá vétetett, jelen lehettem volna, néktek előtökbe térjesztettem volna. Nem soká alkalmatosságunk fog ismét lenni, hogy ezen tárgyat szorofabb fontolás alá vegyük, abban az esetben; ha, mint halljuk, az Anglus seregek Frantzia Országban más elintéztetést vagy elrendelést kapván, 's számosságok is megváltoz-

ván, ő Felsége bennünket mind ezekről tudósíttatni, jónak fogja találni. Ezen alkalmatossággal a' Frantzia országgal való egész kötésnek politikája újabb fontolás alá fog vétetettüni, kiváltképpen úgy, ha a' mi, már most is igen nagyon szenvedő hazánkra, ezen változások miatt valami új terhek foguak háromlani. —

„A' mi továbbá a' Régenz Princznek a' Parlamentumból való visszazamenetelekor történt megtámadtatását illeti (egy folytatja szavait az Orátor), én, Mylordok, egész szívemből helybehagytam az ezen rút történetért a' Princzhez jóválltatott bänkődő irást. Senki nem bänkődhet ezen büntetelen inkább, mint én. Megérdemelte azt, hogy megbüntettetésére a' Parlamentum' két háza meghivattassanak. Mindazonáltal igen nagy örömmire szolgál, hogy minden környülfállításoknak megvizsgálása után meggyőződött lehetek affelől, hogy bár mi rút legyen is ez a' tselekedet magában, 's bár melly igazságos legyen is a' mi ezért való bosszszankodásunk, tsakugyan semmi hathatós okaink nintsenek arra, hogy azt bigyjük, hogy a' lüñs az ő Királyi Hertzegsége' élete ellen törekedett volna. Én annyival is inkább sietek ezen vélekedésemet kinyilatkoztatni, hogy sem nálunk sem másutt Európában nem látok semmi kívánatos dolgot magunkra háromlani abból, ha azt hiszik az emberek, hogy tsak egy valaki is találtassék Angliában olyan, a' ki ily ündök dolgot tudjon tselekedni. Ez a' történet nem olyan, hogy a' közönséges törvényeknél valamelly egyéb különös intézethez kellene reá nézve nyulni. (halljuk! halljuk!). Mylordok! ez vagy ama' szabad nemzet olykorolykor egy kevésse vakmerőhátor módon kívánnya a' maga indulatait kinyilatkoztatni. Nem volt még nagyobb ellensége a' népgyűléseknek, mint én. Senki nem oltsárlotta ezeket jobban, mint én. De, tsakugyan nagyon távol vagyok én attól, hogy eme' kérd leveleket irgalom nélkül kárhoztassam. És noha én

ha én eme' népgyűléseknek czélzásait, a' mellyek ha végrehajthatók volnának is (pedig valamint a' ti úgy az én vélekedésem szerént sem azok), így is igen veszedelmeknek fognak bizonyítani magokat, feletébb hibaztatom: tsakugyan még is hiszem azt, hogy sokaknak jó czélzása van. Tagadom, hogy mind egy sorba lehetne állítani őket. Alig lihetem, hogy azoknak a' száma legyen nagyobb, kik a' Constitu-
ciónak felfordítását kívánják. Nagyon sajnállanám tehát, ha a' történt dolog (a' Princezhnek megtámadtatása) arra vetődne fogásúl, hogy emez öszszegyűlékezések meggátoltathatások végett, új, 's a' Britanniá Constitutziónak lelkével meg nem egyező törvények hozattatnának-be (halljuk! halljuk!). Ha rosz czélzású emberek találhatnának is, tsakugyan még sem volna ez elégséges ok arra, hogy az Anglus nép, melly a' reá vettetett terheket ily példanélkül való türedelemmel hordozta, az ő Constitu-
tzióján fundálódó törvényeitől, a' maga szép reménségeitől megfosztattassék. Ha nem ezeket a' principiumokat fogják követni Uraságtok, nem igaz jussal kiálthaté fel az Anglus nép ekképpen: *Kenyeret kérünk, követ adtok!* (halljuk!); azt akarjátok-e mutatni a' népnek, hogy a' Parla-
mentum jobb szívvel kissébbíti az ő jusait, mint sem nyomorúságain segítene? hogy az ő panaszait megfojtani kívánja inkább, mint sem kegyes füleket nyujtana azoknak? Én a' jóvallott jobbitásra voksolok.

Lord H a r r o w b y: „Én nem hagyok helybe semmi megjobbitó változtatást a' megköszönő irásban. Az Amériakai hadakozás után is ilyen inségek követték a' békességet; a' kereskedésnek megtsökkenése pedig akkor még nagyobb volt mint most. A' több Hatalmasságoknak Anglia ellen való idegenkedése sem igaz, mellynek tsak az is elég világos bizonytsága, hogy minden Frantzia országban fekvő seregeinknek fő vezérlését Anglus Generalissimusra bízták. Az újításokra való hajlandóságot

's a' haza' belső inségei miatt való feltűzésülést, az Országglószék eránt való titkos és nyilvánvaló ellenségeskedés, 's a' láz-
asztó beszédek és irkálások hajtották ily nagy mértékre, hogy a' Státus' feje se' lehessen bátorságban, 's hogy közönséges módon mérészeljék mondani, hogy egy bizonyos nagy ember áll a' Státus' boldogságának útjában. Órizkednünk kell tehát attól, hogy ennek a' rosz léleknek tsak legkissébb tápláló eledelt is szolgáltatassunk; a' minthogy én egészen meggyőződve is vagyok affelől, hogy azok, a' kik ezen háztól valamit lázasztó erőszakoskodásaik által kitsikarni akarnak, boldogulni te-
lyességgel nem fognak. Mi minnyájan mély tisztelettel leborúlunk a' mi Constitu-
tzióknak szent oltára előtt, a' melly ily sokféle időnek viszontagságai között megoltalmazott bennünket, 's a' melly, ha felfordulni találna, önnön omladéka alatt fogna találni bennünket. De meggyőződve vagyok, hogy az ész, lélek, és jó indulat meg fogják ezt az alkotmányt oltalmazni.

Lord Groszvenor: — „A' Minis-
tereknek az az akaratoskodása, hogy a' jó-
vedelem' kiméllésének magokat ily nagyon ellene szegzik 's a' melynek tsak katonai Despotismus lehet a' következése, szomorúbb jövendővel bíztat bennünket, mint a' népek minden inségei, bár mi nagyok lehessenek is ezek, és ha a' Parlamentum a' maga böltsességével megegyezőleg a' Constitu-
tzióknak ügyét a' magáévá nem teszi, ennek a' tusakodásnak vagy katonai Despotismuson vagy Revolúción kell el-
végződnie (halljuk! halljuk!). Én oly reménséggel kívánom mindazonáltal ketsegetni magamat, hogy az a' hír, hogy Minis-
tereink armádánknak egy részét Frantzia országból visszahívni nem akarnák, fundamentumnélkülvalónak fog találtatni. Én a' jobbitásra voksolok.

Lord A b e r d e e n, egyéb tárgyak között legkülönösebben a' Párisi békességet vévén beszédjé tárgyának, azt, mint min-

den okos gondolkodású 's minden környül-állásokkal esmeretes ember' várákozását ki-elégíthető kötetét úgy írta-le, 's szavait azon végezte, hogy ő legkissebb változtatás nélkül a' megköszönő írásra voksol.

Lord John: — „Én jónak találok, az azon tétettetni jóvaltott megjobbitást. A' mi Angliának az ő külső országokra nézve való állapotját illeti, a' mi kereskedésünk eránt, úgy mond, a' szárazon mindenütt ellenségeskedés uralkodik, mellyet leg-főbbképpen a' békesség' feltételeinek tulajdoníthatunk. Pedig a' mi Országlósze-künk Liberalis Politikával akart élni. Én a' Liberalis Politikával való élé- sen' azt értem: hogy magát minden más független Státusok' belső dolgába való avatásától (halljuk! halljuk!), 's egy ném kedves uralkodó familiának és egy idegen armádának egy más nemzetre való taszítá- sától, megtartóztatta. Ha volt valaha va- lamelley Politikának az a' törekedése, hogy a' Frantzia népet a' Bourbon familiától elidegenítse, úgy bizonyval a' volt az, mel- lyet a' Szövetségesek követtek. Éppen el- lenkézót szemléünk IV. dik Henrikben. Ha ő a' Spanyol Tanátslókhoz 's fegyverek- hez tsatolta volna magát, bizonyval meg nem tarthatta volna magát a' thronuson; egy Frantzia sem ment volna az ő zászlója alá. De nem ő, önnön erejére bizta ma- gát. Páris ostromlásának 's még annak kö- szönhetette thronusát, hogy minden magára válalt ígéreteit teljesítette. Minket a' mi Országunkban uralkodó nagy inségektől tsak a' menthet-meg, ha eddig követett syste- mákat egészen megváltoztatjuk. Egy új Időszámlálást kell kezdenünk, olyan, melly az igasságot nem a' szók- ban, hanem a' tselekedetekben fogja ke- resni.“

Lord Bathurst: — „Hibáznak azok nagyon, a' kik kiszorítólak tsak a' Bour- bon familia' helyreállítatását tulajdonít- ják a' Párisi kötés' czélzásának lenni. Az első tárgya, igaz, hogy e' volt, mivelhogy

ez, legjobb eszköznök tartatott arra, hogy Európa' békessége bátorságos lábra állítat- bássék, annyival is inkább, hogy a' Fran- zia fegyveres seregeknek indulatjától tar- tani lehetett. A' mi pedig a' Frantzia vég- váráknak elfoglaltatását illeti, ez azért tör- tént, először, hogy a' kötésben találtató feltételeknek betölttetések eránt bizonyos lehessen lenni, 's másodsor, hogy az alatt a' Frantzia országtól elszakadott tartomá- nyok magokat illendően organizálhassák, 's a' magok Frantzia országfelé lévő határai- kon erősségeket építtethessenek. Én nem voksolok a' megjobbitásra.“

Lord Wellesley: — „Nyomorú- ságainkban, vigasztalásul szolgálhat az, hogy nagyobb mértékre hágtak, mint sem hogy tovább titkolni lehetne őket, és ennyivel inkább tsudalom, hogy mi még is egy olyan megköszönő írást akarunk határozni, melly az ország' valóságos állapotjával meg nem egygyez. Mert vagy most, vagy soha sem kell a' tereh alatt meggörbedett népnek pa- naszó szavait a' thronus' lábai előtt han- goztatni. Igasságosoknak kellene lennünk. Elteltek azok az idők, mellyekben a' Bri- tannusok' boldogságával Európában pará- dézhattunk; mivelhogy a' fene már a' leg- nemesebb részeket rágja, és már eltitkol- hatatlan; ezért igasságosoknak kellene len- nünk, 's nyilvánvalóan illene beszélle- nünk. Tavaly a' mondatott, hogy insége- ink tsak helyenhelyen valók; most ismét a' mondatik, hogy nyomorúságaink tsak helyenhelyen valók. Ez a' mi kedves ki- fejezésünk; nyomorúságaink azonközben oly közönségesek, hogy ezt mondhatjuk róllok: *Jupiter est quocunque vides, quo- cunque moveris* (akár hová tekints, Jupitert látsz mindenütt. Nyom oruságot találsz min- den nyomon. Én által nem látom tehát, hogy eme' véllem általellenben ülő Lord- nak víz-édességű megköszönő projektumát miért betsúljuk többre, mint az ő barátját- ét (a' Lord Grey ét,) a' melly sokkal hat- hatósabb. A' mi azonközben más felől az

újításokat illeti, ezeknek én is legnagyobb ellensége vagyok. Hogy a' népnek közönséges választói jus adattassék, 's hogy a' Parlamentum minden esztendőben változék, ez általában nem tsak országunk' históriájától egészen idegen, hanem Constitúciónak belső minémiségével is ellenkezik. Egy ily értelemben vétetett Reformatzió, Revoluzió (halljuk! halljuk!). E' nem tsak magát a' szép alkotmányt, hanem általában minden rendünket és országulásunkat semmivé tenné. De mit mondok? azt akarom-é én ez által jelenteni, hogy ezen újítokat halgatni kényszerítsük? hogy az Anglust a' maga legszébb jusától, a' szabad beszélléstől, megfoszszuk? Oh nem! (halljuk! halljuk! halljuk!). Mylordok! mi sokkal nemesebb célra gyülekeztünk össze. Én a' Constitúzió védelme alatt születtem, ennek principiumai szerint neveltettem; fenki nem köszönhet ennek többet, mint én, egy familia se' többet mint az enyim. Azért szeretem, azért hágnulom én ezt, 's életemet is örömmel feláldozom érte. *Defendi rempublicam adolescens, non deseram senex.* A' kiméllést 's a' szükségtelen költségeknek kevesítését, véremnek 's javaimnak feláldozásával is jovallanám: de principiumaimat soha fel nem áldoznám; élni halni ezekkel akarok."

~~~~~

Ugyantsak a' felső házban Febr. 4-dikén is fontos vetélkedések fordultak elő, mellyeknek tárgyaúl a' Régens Princznek a' népgyüléseket illető papirosoknak megvizsgálására nézve a' két házakhoz küldött jelentése szolgált (lásd a' 15-dik számú M. Kurir' 112-dik levéllapját). Lord Sidmouth ily szavakkal jovallotta, hogy megköszönő irást kell a' Princznek ezen jelentésére nézve határozni: — „Uraságtok meggyőztetitek lehetnek, úgy mond, affelől, hogy ő Kir. Hertzegsége fájdalmas érzékenységgel határozta magát ezen jelentés-tételre. Felettebb nagy kedvetlenséggel

vették magokat ő Kir. Hertzegsége és Tanátsosai, a' haza' és Constitúzió eránt való kötelességből, arra, hogy a' Parlamentumnak jelentést tegyenek affelől, hogy az országnak külömbkülömb vidékein oda célzó öszszegyülekezések és öszszeesküvések tartatnak, hogy az alattvalóknak szeretete ő Felségetől elidegeníttessék, hogy személyét és uralkodását gyűlölséggé és megvettetté tegyék, hogy a' jó gondolkodású lakosok' szabadságát veszedelmeztessek, és hogy törvényeinknek 's Constitúciónk egész systemáját fenekestül felfordítsák. Uraságtok meggyőződöttek lehetnek affelől, hogy egy ily tulajdonságú nyilatkoztatás nem tétetethetett külömben, hanem tsak sürgető voltafelől való leghathatósabb meggyőződéssel. Mindazonáltal én most egyéb-eránt semmi további eszközöknek elővételését legkissebbnyire sem projektálom. A' Parlamentumnak fel kell függeszteni a' maga ítélet-tételét addig, míg az eleibe terjesztettpapirosokat egy titkos biztosság által meg nem vizsgálta, 's ennek azokról való tudósítását meg nem halgatta. A' dollog' minémiségére nézve előre tsak ezt az egy környűállást tartom szükségesnek' elmulasztthatatlanul megjegyezni, hogy ezen jelentés 's ezen papirosok, emez irtoztató 's a' nemzet kisebb részét kimondhatatlanul szomorító gonoszsághoz, a' melly Januárius' 28-dikán a' Régens-Princz ellen elkövetetett, legkissebb öszszetsatolódásban nintsenek. Ha szintén meg nem történt volna is ez az esztelen gonoszság, az ő Kir. Hertzegsége' Tanátsosai tsakugyan még is elkerülhetetlenül szükségesnek lenni tartották volna, a' kezeikben lévő tudósításokhoz 's dokumentumokhoz képest, azon jelentést a' Parlamentum' eleibe terjeszteni, melyről itt szó van. Én hát ehézképp azt jovallom, hogy határozzunk megköszönő választ a' Régens Princzhez ezen írásoknak közlésiért, oly megjegyzést tévén a' köszönet mellé, hogy ezen papirosok haladék nélkül meg fognak vizgáltatni."

Lord Groszvenor: — „Azok a' vádák, mellyek által most a' nemzet illetetik, rettenetes neműek. Azonközben, ha csak ugyan vagynak effele gyanus összfegyülekezések 's összsztatolódások, én meggyőződött vagyok affelől, hogy ezek csak a' Ministereknek nem bőlts magokviselete által okoztattak, a' kik magokat minden kimélléseknek ellene szegezték, 's a' nép szavára semmit nem ügyeltek.“

Lord Holland: — „Kérdés, hogy vagynak-e illy gyülekezések 's összsztatolódások oly nagy mértékben, hogy megérdemellyék a' Parlamentum' eleibe való hozattatást, vagy pedig hogy az egész dolog nem bizonyos személyeknek mesterséges fogása lehet-e, mellyel oda volna a' czelzás, hogy valami olyan hamis lármázás támasztathassék, a' melly ezen személyek hatalmának neveltetésére hasznos legyen. A' Ministerek megmútatni köteleztetnek, hogy nem csak a' feladatott titkos összsztatolódások megvagnak, hanem azt is, hogy az Országnak fennálló közönséges törvényei, a' rossznak meggátoltathatására nem elégségesek. Gondolhatóképpen nem most van az ideje annak, hogy, midőn a' nép illy rendkívül való inségeket szenved, valami olyan dolog követessék-el, melly által ő meg jobban felingereltessék. Ha valaha szükség volt a' szelidségre és engedőségre, most bizonyosan van. Őt hónapja, hogy a' népgyülések tartatni elkezdettek, 's mi nemes kevékedéssel szemléltük, hogy a' nép mindenütt a' Parlamentumra függesztette szeméit, hogy szenvedéseinek nyihülést találhasson. Hogy mi okon halasztották annak összsztatolódását ezen környüállások között illy sokáig, nem foghatom meg, 's most pedig, midőn már összsztatolódva van, a' legfőbb eszközök, mellyek elővételtek, abban állának, hogy a' közönséges gondolkodás' módja, féltelmessé és gyanussá tétetik. Ez a' dolog rettenetes jövendőt jelent. A' veszedelemnek szorgatóságát meg kell nyilvánosan mütat-

ni, jelöbbs, hogy sem valami olyan eszközhöz nyulnánk, a' melly féltelmes, és a' melly miatt a' nép szabadságának csak legkissebb rövidséget is szenvedni kellene.“

Lord Liverpool: — „A' Princz' jelentésében bőltsen elkerültetett, hogy semmi olyan dolog elő ne hozattassék, a' mi által a' Parlamentum arra köteleztetne, hogy ezen kérdésnek megfontolásával hajlódjék: hogy valyon szükséges lesz-e valami új eszközöket elő venni? Hanem e' mellett csakugyan rosszul tselekedtek volna a' Ministerek, ha azon tudósittatásokat, mellyek eleikbe adattattak, a' Parlamentumba nem küldötték volna a' végre, hogy ez azokat titkos megvizsgálatás alá bocsássa. Ez által senki semmi bajba bele nem bonyolittatik, 's azonban még is ki fog nyilatkozni, hogy valyon lesz-e szükség új eszközökhöz való nyúlásra, vagy nem lesz? Ha szükséges lesz, ezen esetben valamint egy felől a' népre 's ennek jussaira és szabadságára, úgy más felől a' Constitúciónak 's az Országalsuak fenntartására, kell figyelmeznünk. Hol mutattatott a' Princz' jelentésében a' nemzetnek nagy többsége eránt valami békételenkedés' vagy gyanuskodás' jele. Sohól sem. Ez a' többség bizonynyal valóságosan hajlandó a' Constitúzió eránt. De azonban valamiint mindenütt úgy Angliában is találatnak nyughatatlan, békételen, és vagyontszonijához emberek, kik a' közönség' inségeit a' magok czelzásának végrehajtására kívánnák használni, melly miatt a' jó lakosok is eltsábitathainának. Ily környüállások között nagyon büntetésre méltó volna a' lágy-ság.“

Lord Grey: — „A' földnek színén lakó népek közzül még egy sem helyhez-tetett a' maga képviselőibe, a' maga rendkívül való szenvedései között, soha oly nagy bizodalmat, mint most az Anglus nép. Annnyival is inkább köteleztetünk vigyázni, hogy az ő szabadsága megoltalmazassék.“